

Проект «Статут громади - основа правового забезпечення доступу до публічної інформації на місцевому рівні»

м. Київ

26 лютого 2013 р.

АКТ №005-р

про відповідності регламенту міської ради м. Донецьк нормам чинного законодавства та забезпечення права на доступ до публічної інформації

Ми, що нижче підписалися, засвідчуємо цим актом наступне - представники проекту порівняли діючий регламент роботи міської ради міста Донецька та норми чинного законодавства передбачені Законом України «Про доступ до публічної інформації», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Статус депутатів місцевих рад» тощо.

Аналіз регламенту виявляє, що Донецька міська рада вже робила зусилля з приведення регламенту до відповідності з новим законом. З вступом в дію Закону України «Про доступ до публічної інформації» в регламент міської ради були внесені зміни, проте деякі норми закону потребують врахування та доопрацювання.

Порушення права присутності громадян на засіданнях

Стаття 13 регламенту зазначає, що: *«в засіданнях совета могут участвовать с правом совещательного голоса народные депутаты Украины, депутаты областного совета, депутаты и председатели районных в городе советов, поселковый и городской голова города районного значения.»*

На пленарное заседание могут быть приглашены руководители исполнительных органов совета, представители государственных органов, общественных организаций, трудовых коллективов, средств массовой информации, граждане.

Лица, приглашенные на пленарное заседание городского совета, а также присутствующие на нем, размещаются в отведенном месте зала заседаний и обязаны придерживаться установленного порядка. Лицам, приглашенным на пленарное заседание городского совета, запрещается вносить и использовать во время проведения пленарного заседания плакаты, лозунги, громкоговорители, другие предметы, которые могут создавать препятствия в проведении заседания. Приглашенные обязаны соблюдать дисциплину, не нарушать общественный порядок, воздерживаться от публичных проявлений своего отношения к происходящему на пленарном заседании.

В случае нарушения установленного порядка отдельными приглашенными, председательствующий с согласия городского совета имеет право предложить им оставить зал заседаний. В случае необходимости городской

совет может принять решение о проведении закрытого пленарного заседания».

Такі обмеження, яке передбачені статтею 13 суперечать праву всіх громадян бути присутніми на засіданнях, а саме статті 3 «Гарантії забезпечення права на доступ до публічної інформації» Закону України «Про доступ до публічної інформації», в якій в пп. 4 п.1 зазначено, що «Право на доступ до публічної інформації гарантується доступом до засідань колегіальних суб'єктів владних повноважень, крім випадків, передбачених законодавством».

Діюче законодавство, на сьогоднішній день, не передбачає обмежень відвідувань засідань місцевих рад, а навпаки Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що «Порядок формування та організація діяльності рад визначаються Конституцією України, цим та іншими законами, а також статутами територіальних громад». В той же час Статут м. Донецька визначає, що *«Статья 2.2.2. Право граждан города – субъектов городского самоуправления – принимать участие в осуществлении городского самоуправления может быть реализовано в таких формах: ...участие в работе органов городского самоуправления и работа на выборных должностях городского самоуправления; Статья 2.10. Другие формы участия жителей в местном самоуправлении: перечень форм участия жителей города в осуществлении городского самоуправления, определенных настоящим Уставом, не является исчерпывающим. Органы и должностные лица городского самоуправления содействуют становлению новых форм участия жителей города в осуществлении городского самоуправления».* Також статут гарантує вільне отримання публічної інформації в розділі «VI. Гарантії городского самоуправления», а саме: стаття 6.1. регламенту зазначає: *«ответственность органов и должностных лиц городского самоуправления перед территориальной громадой: «жители города имеют право на получение в соответствии с требованиями закона информации о деятельности органов и должностных лиц городского самоуправления и принятых ими решениях. Порядок и периодичность предоставления этой информации, способы её обнародования определяются органами городского самоуправления в соответствии с действующим законодательством Украины».* Тому обмеження, зазначені в регламенті, суперечать не тільки законодавству, але й Статуту міста.

Різниця між порядком денним, про який інформується виборців і який реально розглядається

Стаття 2.5.4 регламенту дозволяє змінювати порядок денний, по якому працює міська рада, а саме: *«На первом чтении повестки дня и на пленарном заседании при необходимости в предложенную повестку дня могут вноситься дополнительные вопросы, требующие срочного рассмотрения, при условии наличия документа, подтверждающего обнародование данного проекта решения в срок, установленный частью 3 ст. 15 Закона Украины «О доступе к публичной информации».*

Відповідно до статті 46 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» про перелік питань, які планується розглянути на сесії інформується

виборців. Він міститься в розпорядженні міського голови, який формує порядок денний сесії, причому питання обов'язково доводяться до відома населення. Зміна в сесійній залі переліку питань шляхом включення нових питань, які не планувалося розглядати, суперечить не тільки закону про доступ до публічної інформації (громадянам не надається реальна публічна інформація), але й закону про місцеве самоврядування (порушення порядку підготовки та проведення сесій), що підтверджується висновками експертів та судовою практикою. Рішення, які були оприлюднені, але розглянуті радою без інформування населення про час, місце та дату розгляду, можуть бути скасовані, як такі, які прийняті з порушенням порядку.

Оприлюднення проектів рішень

В частині другій статті 17 регламенту зазначено: *«Проекты решений городского совета, разработанные соответствующими разработчиками, обнародуются ними в официальном печатном средстве массовой информации городского совета или размещаются на официальном сайте городского головы и городского совета не позднее, чем за 20 рабочих дней до даты их рассмотрения с целью принятия согласно ст. 15 Закона Украины «О доступе к публичной информации».*

А в статті 21 регламент зазначає: *«Проекты решений городского совета, согласованные в порядке, установленном настоящим Регламентом, вносятся через секретаря городского совета не позднее, чем за 15 дней до пленарного заседания городского совета».*

Ці статті регламенту порушують частину 3 статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації»: *«Проекты нормативно-правовых актов, решений органов местного самоуправления, разработанные соответствующими распорядителями, оприлюдняются ими не позднее, чем за 20 дней до даты их рассмотрения с целью принятия».* Також стаття 21 не узгоджується з статтею 17 регламенту, в частині строків.

Неточність терміну оприлюднення рішень

В статті 44 регламенту зазначено: *«решения нормативного характера обязательно публикуются в официальном печатном средстве массовой информации городского совета и размещаются на официальном сайте городского головы и городского совета не позднее, как в двухнедельный срок после их принятия».* А відповідно до статті 45 регламенту: *«решения совета направляются соответствующим предприятиям (объединениям), организациям, учреждениям и должностным лицам не позднее, чем в десятидневный срок после их принятия. Решения совета нормативно-правового характера вступают в силу с момента официального обнародования, если не установлен иной срок введения этих решений в действие».*

Закон України «Про доступ до публічної інформації» зобов'язує оприлюднювати всі прийняті рішення. А саме, частина друга статті 15 зобов'язує оприлюднювати інформацію на веб-сайті та невідкладно: *«документи підлягають обов'язковому оприлюдненню невідкладно, але не пізніше п'яти робочих днів з дня затвердження документа. У разі наявності у*

розпорядника інформації офіційного веб-сайту така інформація оприлюднюється на веб-сайті із зазначенням дати оприлюднення документа і дати оновлення інформації». Формулювання статті 45 регламенту може призвести до різних трактувань на практиці. Також не зазначений чіткий термін та місце оприлюднення рішень.

Разом з тим, стаття 44 говорить, що всі рішення публікуються в друковано ЗМІ. Як відомо, цього не відбувається, документи публікуються на веб-сайті, і тільки в окремих випадках в ЗМІ. Загалом публікація всього об'єму документів міської влади в ЗМІ є надзвичайно затратним, нераціональним та в більшості випадків недоцільним, а вищезазначені норми ніколи не виконувалися в повному об'ємі. Зважаючи на це, а також вищеперераховане, статтю 44 слід привести у відповідність з чинним законодавством та діючою практикою.

Отже, зазначені норми регламенту необхідно привести у відповідність до чинного законодавства та Статуту громади, в інших випадках уточнити та доопрацювати.

Цей акт склали:

експерт Інституту, керівник програми
розвитку місцевого самоврядування
«Місьцеве самоврядування.

Крок до ефективності», **Любомир Грицак**

експерт Інституту з питань доступу
до публічної інформації, **Іванна Фединчук**

експерт Інституту, керівник програми
практичної політики, **Олександр Солонтей**